

Aħseb!

be SMART
ONLINE!

Din hija nota ta' informazzjoni dwar l-użu tajjeb tal-Internet.

! **Aħseb** qabel ma tagħmel jew tgħid xi ħaġa!

- Għandek iġġib ruħek b'mod responsabbli dejjem, kemm lejtk innifsek kif ukoll lejtn l-oħrajn. Din l-imġieba tgħodd sew jekk tkun onlajn jew offlajn.

! **Aħseb** qabel ma tkun sa tgħid xi ħaġa negattiva onlajn dwar ħaddieħor!

- Kulħadd għandu dritt li jkun rispettatt. Irrispetta lil ħaddieħor kif tixtieq li tkun rispettatt/a int.
- Irrispetta l-Liġi - is-Cyber-bullying huwa reat.

! **Aħseb** qabel ma tippowstja onlajn!

- Ladarba tippowstja xi ħaġa onlajn din tista' tibqa' hemm għal dejjem minħabba li tista' tiġi xxerjata.
- L-informazzjoni li tixxerja b'mod pubbliku tiffirma l-footprint diġitali tiegħek. In-nies jistgħu jiffurmaw l-opinjoni tagħhom fuqek skont xi jsibu dwarek onlajn.

! **Aħseb** qabel ma tixxerja onlajn!

- Taqbadx u tixxerja affarijiet li jstgħu jġibu lilek jew lil shabek fl-inkwiet, kemm issa u kemm fil-futur.
- Oqgħod attent/a x'tixxerja mal-ħbieb onlajn. Ftakar li l-ħbieb tal-lum, mhux bilfors sa jkunu l-ħbieb ta' għada.

! **Aħseb** qabel ma ċcedi għall-pressjoni ta' shabek!

- Ma fiha xejn ħażin li tgħid le u li tkun differenti minn ħaddieħor. Wara kolloxx dan huwa li jagħmlek uniku/a.
- In-nies mhux dejjem huma sinċieri fl-imġieba tagħhom.
- Taċċettax talbiet li jimbarazzawk jew li ma tħossok komdu/a tagħmel.

! **Aħseb** qabel ma tagħmel użu minn xi informazzjoni li tkun sibt onlajn.

- Importanti li l-websajts li tuża' jkunu serji u li tista' tafdahom.

! **Aħseb** qabel ma toqgħod onlajn għal hin twil.

- Thallix li l-Internet jikkontrollalek ħajtek. Kun żgur li tohloq bilanċ bejn il-ħajja tiegħek onlajn u l-ħajja tiegħek offlajn.

@ **Ftakar** li n-nies mhux bilfors verament ikunu min jgħidulek li huma.

@ **Ftakar** li kull ma tagħmel onlajn jista' jhallilek konsegwenzi onlajn.

@ Jekk tixtieq titkellem ma' xi ħadd dwar is-sigurta' onlajn tista' ċċempel il-**Helpline 179**, jew tibgħat imejl fuq 179.appogg@gov.mt jew inkella żzur il-websajt www.besmartonline.org.mt.

Tista' wkoll tikkuntattja s-Cyber Crime Unit fuq **21 224 001** jew billi tibgħat imejl fuq computer.crime@gov.mt.

Kummissarju għat-Tfal
Commissioner for Children

APPOGG

Għat-Tfal, Familji, u l-Komunità

MALTA COMMUNICATIONS AUTHORITY

bil-kollaborazzjoni ta'

INHOPE
insafe

Dan huwa proġett ko-finanzjat mill-Unjoni Ewropeja permezz tas-Safer Internet Programme u jagħmel parti min-network tal-Insafe u l-INHOPE.